19/12/2021

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Με 30 εκατ. ευρώ «στηρίζει» τα Κατεχόμενα – Οι όροι για την πολιτιστική ορθόδοξη κληρονομιά

/ Επικαιρότητα

Μπορεί η Τουρκία να συνεχίζει τις προκλήσεις της στα Κατεχόμενα, με προκλητικές ενέργειες στα Βαρώσια αλλά και βεβηλώσεις σε ιστορικά μνημεία, πολλά εκ των οποίων ορθόδοξοι ναοί, ωστόσο η Ευρώπη διατηρεί τη χρηματοδοτική της στήριξη.

- **της Δέσποινας Σωτηρίου**

Την περασμένη Πέμπτη η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το νέο ετήσιο πρόγραμμα

δράσης για την τουρκοκυπριακή κοινότητα. Ο προϋπολογισμός του εν λόγω προγράμματος δράσης ανέρχεται συνολικά σε 30,7 εκατ. ευρώ.

Η στήριξη από το πρόγραμμα βοήθειας θα περιλαμβάνει βελτίωση των προτύπων ασφάλειας και υγιεινής των τροφίμων, εξάλειψη των νόσων των ζώων και ανάπτυξη συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων, το οποίο θα είναι συμβατό με τις ενωσιακές απαιτήσεις και θα επιτρέπει μια λύση για ολόκληρη τη νήσο.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσης συνεχή στήριξη των πράσινων υποδομών και του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Η επίτροπος Συνοχής και Μεταρρυθμίσεων, κ. Ελίζα Φερέιρα, δήλωσε τα εξής: «Το πρόγραμμά μας βοήθειας έχει αποδειχθεί επανειλημμένα ότι αποφέρει πολύ απτά οφέλη στον κυπριακό λαό. (...) Παρά την τρέχουσα πολιτική κατάσταση, το πρόγραμμα παραμένει σημαντικό όσο ποτέ άλλοτε και εμείς θα εξακολουθήσουμε να υποστηρίζουμε σε σταθερή βάση την επανένωση της νήσου.»

Αγνοούμενοι και πολιτιστική κληρονομιά

Με σκοπό την υποστήριξη των μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης στην Κύπρο, το πρόγραμμα θα συνεχίσει να παρέχει ουσιαστική χρηματοδότηση στην Επιτροπή για τους Αγνοούμενους και στην Τεχνική Επιτροπή για την Πολιτιστική Κληρονομιά. Θα παρασχεθεί περαιτέρω στήριξη στις δικοινοτικές τεχνικές επιτροπές, ώστε να βοηθηθούν στην αποτελεσματικότερη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων τους.

Υπενθυμίζεται ότι στο παρελθόν η Ευρ. Επιτροπή έχει διευκρινίσει ότι: «Παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την κατάσταση όσον αφορά τα θρησκευτικά και πολιτιστικά μνημεία στις περιοχές που βρίσκονται εκτός του αποτελεσματικού ελέγχου της Κυπριακής Δημοκρατίας και αποδίδει μεγάλη σημασία στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Στο πλαίσιο του προγράμματος βοήθειας προς την τουρκοκυπριακή κοινότητα, χορήγησε περίπου 20 εκατ. ευρώ από το 2012 για τη στήριξη των δραστηριοτήτων της δικοινοτικής τεχνικής επιτροπής για την πολιτιστική κληρονομιά, η οποία περιλαμβάνει τη διατήρηση αρκετών εκκλησιών στις περιοχές που βρίσκονται εκτός του αποτελεσματικού ελέγχου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος χορηγός στο έργο της τεχνικής επιτροπής για την πολιτιστική κληρονομιά».

Επιπλέον, η συνεχής υποστήριξη της κοινωνίας των πολιτών θα βοηθήσει στην

ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των ΜΚΟ σε ολόκληρη τη νήσο και θα αποτελέσει πηγή έμπνευσης για επιπλέον δικοινοτικές δραστηριότητες, συμβάλλοντας έτσι στη διαδικασία της επανένωσης.

Το πρόγραμμα θα διασφαλίσει τη συνέχιση των ενωσιακών δραστηριοτήτων πληροφόρησης και επικοινωνίας στην τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Τέλος, πρόγραμμα υποτροφιών θα επιτρέψει στους νέους Τουρκοκύπριους και τις νέες Τουρκοκύπριες να αποκτήσουν πανεπιστημιακή και επαγγελματική πείρα στα κράτη μέλη της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου στο Κολέγιο της Ευρώπης.

Ιστορικό

Το πρόγραμμα βοήθειας για την τουρκοκυπριακή κοινότητα αποσκοπεί στη διευκόλυνση της επανένωσης της Κύπρου προάγοντας την οικονομική ανάπτυξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας, με ιδιαίτερη έμφαση στην οικονομική ολοκλήρωση της νήσου και τη βελτίωση των επαφών των δύο κοινοτήτων μεταξύ τους και με την ΕΕ. Από το 2006 έως το 2021 έχει διατεθεί ποσό ύψους 623 εκατ. ευρώ για έργα στο πλαίσιο του προγράμματος βοήθειας. Υπεύθυνη για τη διαχείρισή του είναι η ΓΔ REFORM της Επιτροπής.

Βρετανική πρωτοβουλία

Την ίδια ώρα, επιστολή με την οποία επισημαίνουν την ανάγκη σεβασμού της πολιτιστικής και θρησκευτικής κληρονομιάς στα κατεχόμενα απευθύνουν προς την Υπουργό Εξωτερικών του Ηνωμένου Βασιλείου Λιζ Τρας τα μέλη της παροικιακής οργάνωσης Συμβούλιο Βρετανοκυπρίων. Επισημαίνουν αρχικά τη συνεχιζόμενη κατοχή και την πολιτική εποικισμού των κατεχομένων, αλλά και την ελπίδα για επανένωση του νησιού με δημοκρατικές αξίες, ελευθερία έκφρασης και ανεξιθρησκεία.

Σημειώνουν τον πρόσφατο διορισμό του φιλοκύπριου πρώην Βουλευτή Ντέιβιντ Μπάροους από τον Πρωθυπουργό Τζόνσον στη θέση του αναπληρωτή ειδικού απεσταλμένου για την ελευθερία θρησκείας ή πίστης και τονίζουν ότι οι αρμοδιότητές του περιλαμβάνουν τη διασφάλιση ότι η κυβέρνηση θα υποστηρίζει το σεβασμό της θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στην Κύπρο.

Οι υπογράφοντες τονίζουν επίσης ότι η Τουρκία πρέπει να τερματίσει άμεσα τις προκλήσεις είτε στα Βαρώσια είτε στην κυπριακή ΑΟΖ.

Προσθέτουν ότι ενόψει της διεθνούς διάσκεψης για την προώθηση της ελευθερίας θρησκείας ή πίστης στο Λονδίνο το ερχόμενο καλοκαίρι, οι ίδιοι είναι βέβαιοι ότι αυτές οι ιδέες θα οδηγήσουν σε σεβασμό όλων των πολιτιστικών και των θρησκευτικών δογμάτων, όπως και στην κατάργηση κάθε προώθησης ακραίων ρατσιστικών απόψεων.

Σημειώνουν ότι οι Κύπριοι έχουν στερηθεί αυτά τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα για πάρα πολύ καιρό και για αυτό ζητούν από την κα Τρας να συμπεριλάβει στην ατζέντα της το μόνο διαιρεμένο νησί στην Ευρώπη που έχει υπομείνει τόσες πολλές παραβιάσεις, αλλά και συντριβή της πολιτιστικής κληρονομίας κατά την τουρκική εισβολή, μιας κληρονομιάς που έχει εκτιμηθεί από την UNESCO.

Επισημαίνουν τον βανδαλισμό εκκλησιών και την εμπορία πολύτιμων κλεμμένων θρησκευτικών εικόνων, τη σύληση ναών και το συνεχιζόμενο δράμα των αγνοουμένων. Επισημαίνουν δε ως ενδεικτική των αρνητικών προθέσεων του Προέδρου Ερντογάν την μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί.

Ζητούν, τέλος, από το Ηνωμένο Βασίλειο ως συνοδευτικό μέλος της Διεθνούς Συμμαχίας Ελευθερίας Θρησκείας ή Πίστης μα υπερασπιστεί το λαό της Κύπρου

στον αγώνα του για επίτευξη αυτών των ελευθεριών. Την επιστολή συνοδεύουν δύο φωτογραφίες, της εικόνας της Παναγίας των Καθάρων από τον κατεχόμενο Λάρνακα της Λαπήθου και της Παναγίας της Κανακαριάς από τη Λυθράγκωμη.

Κεντρική Φωτογραφία Αρχείου: Μαρία Γιαχνάκη